

bičalstva pa želi po strašni potresni nesreči le splošni mir.

Bolgarija ob strani Avstrije in Nemčije.

Italijanski list „Corriere della Sera“, ki stoji na strani Francije, Anglije in Rusije, se izraža zelo zanimivo o stališču bolgarske vlade. Glasilo trozveze je mnenja, da bo prišlo do nemško-avstrijsko-bolgarskega sporazuma, po katerem bi se Avstriji in Nemčiji odprla pot v Carigrad.

Poročevalec lista „Turan“ poroča iz Sofije, da so vpoklicani vsi bolgarski rezervni častniki, da se more izvršiti izvežbanje vojaških novincev, tudi iz pokrajin, ki jih je Bolgarija zasedla po zadnji balkanski vojski.

Razne novice.

*** Molitev za mir.** Po vseh župnijskih in samostanskih cerkvah naše škofije se je vršila zadnja nedelja dne 7. februarja od sv. Očeta naročena pobožnost, da bi nam Bog vrnil mirne čase. Ljudstvo se je v velikem številu in s posebno vneto udeležbo pobožnosti. Kakor pri nas, tako je po celi katoliški Evropi ljudstvo zadnjo nedeljo goreče molilo za mir. K pobožnosti v cerkvi sv. Petra v Rimu, pri kateri se je zbralo gotovo 30.000 ljudi, je prišel tudi sv. Oče z velikim spremstvom kardinalov in dvorjanov. Tudi mnogostevilni zastopniki držav so bili navzoči pri molitvi, tako poslanik avstro-ogrske, španske, bavarske, pruske, ruske, belgijske, angleške, argentinske, braziljske, čiljske, kolumbijske in perujske. Papež je med celotno pobožnostjo alel. Ko je duhovnik pred altarjem molil molitev za mir, je bil sv. Oče globoko ginjen. Pri besedah v molitvi „Vdihni vladarjem in ljudstvom misli miru!“ je proseče vzdignil sklenjene roke proti Najsvetjšemu.

*** Postni pastirski list.** Te dni se je za lavantinsko škofijo razposlal postni pastirski list s postno postavo v letu 1915. V njem premlodni nadpastir s času primernimi zgledi pojasni. Kako so naš sveti Oče papež Benedikt XV. s svojim dosedanjim delovanjem pokazal, da jih v vseh rečeh vodi ljubezen Kristusova, katere oživilje v človeških srcih so si postavili za poveljstvo nalogo svojega papeštva. Spastirskim listom je obenem priobčena znamenita papeževa okrožnica „Ad beatissimi Apostolorum Principis ea hedram“ (na sedežu preblaženega prvaka apostolov) z dne 1. novembra 1914. Slovensko prestavo, ki se bere kakor izvirnik, najdemo, kolikor nam je znano, v celoti tukaj prikrat. Iz okrožnice bodo verjetno spoznali ljubezni polno srce svetega Očeta in slišali njihove nauke o sedanjih vojski, o četvernem časovnem zlu, o njega vzrokih in odpomokih in o raznih cerkvenih zadevah. — Da je priobčeno pomenljive okrožnice vernemu ljudstvu celo v smislu svetega Očeta, to moremo sklepati iz tega, da je bila v uradnem časopisu apostolskega sedeža „Acta apostolicae Sedis“, nastajena ne le v latinskem, marveč še v petih drugih jezikih. — Obsejni pastirski list bo v srcih vernikov nedvomno utrnil dolžno spoštovanje, ljubezen in pokorščino do našega skupnega očeta rimskega papeža, namestnika Kristusovega na zemli.

*** Papež za padle v vojski.** Očetovska skrb sedanjega papeža je namenjena ne samo rešitvi Evrope od vojske, ampak tudi rešitvi duš v vojski padlih vojakov. Zato je odredil, da imajo vse sv. maše, ki se opravijo za dušni blagor in tej vojski umrlih vojakov, in sicer od kateregakoli duhovnika in kjerkoli, takšen učinek (popolni odpustek), kakor da bi bila darovana pri privilegiranem oltarju.

*** Hrvatsko-slovenski klub.** Dne 4. februarja je bila v Ljubljani zbrana pod predsedstvom načelnika dr. Korošca parlamentarna komisija Hrvatsko-slovenskega kluba. Najprej je poročal dr. Korošec o političnem položaju in raznih posredovanjih pri osrednji vladi. Nato je parlamentarna komisija Hrvatsko-slovenskega kluba obširno razpravljala o sedanjih političnih razmerah v monarhiji s posebnim ozirom na hrvatsko-slovenski narod. Nato se je zelo natančno razpravljalo o gospodarskih težnjah posameznih pokrajin, ki so zastopane v Hrv.-slov. klubu. Glede na vojaške dejavnosti se je izražala želja, da se glede oprostitev za gospodarstvo nujno potrebnih moških oseb postopa tako, kakor na Ogrskem, kjer se take osebe oproščajo vojaške službe. Nasvetuje se, naj se pred vsem za građno cest in za razne druge vojaške potrebe porabljajo vojni ujetniki in se tako ohranijo poljedelstvu in vinogradništvu neobhodno potrebne delavske moči. Vojni ujetniki bi se dali tudi uspešno uporabiti pri različnih melioracijskih podjetjih. Naročilo se je predsedstvu, da naj posreduje za nabavo močre galice, oziroma perocida. Obžalovalo se je, da je poljedelski minister dobavo vina za vojaštvo, katerega ima Ogrska dve tretjini, mi pa samo eno tretjino dobaviti, izročil neki dunajski tvrdki, ne pa naravnost producentom na veliko škodo zlasti vinarskega združenstva. Načelstvu se je tudi naročilo, da z ozirom na mnogobrojne pritožbe kmečkega ljudstva posreduje, da se takoj izdajo izvršilni predpisi k že objavljeni vladni naredbi, s katero se je določilo, da se dostej najete živali in vozovi odkupijo. Parlamentarna komisija bo v kratkem zopet nadaljevala svoja posvetovanja.

*** Podpora Haloze.** Ker je drž. posl. M. Brenčič pri vojakih, obrnila sta se posl. dr. Korošec in dr.

Verstovšek na vlado, naj se kakor najbolj mogoče pospeši podpora ako ja za Haloze, ajer je pomanjkanje že zelo občutljivo. Finančni minister baron Engel je pretekli teden poslancema sporočil, da je takoj ugodil izraženi želji, c. kr. namestnik grof Clary pa je večeraj dne 4. febr. brzojavno naznanil dr. Korošcu: Na podlagi sem kaj došlega odloka, s katerim se dovoli 100.000 K, se bo preskrba Haloze z živili nemudoma začela.

*** Prestolonasledniku Karlu Francu Jožefu se je rodil sin.** Z Dunaja se poroča, da je v nedeljo, dne 7. februarja blizu enajste ure po noči nadvojvodinja Cita rodila sina. Mati in princ se dobro počutita.

*** Odlikovanje.** Oskrbnih grajščinskih posestev v St. Petru niže Maribora, g. Mihael Kovačič, je bil radi zasluga na polju vinogradništva odlikovan od c. kr. štajerske kmetijske družbe s spominsko kolajno.

*** Pridni vinčarji.** Povodom zborovanja mariborske kmetijske podružnice dne 31. januarja so bili vinčarji Kranje, Žunko in Supančič iz mariborske okolice radi dolgoletnega zvestega službovanja pri enem gospodarju obdarovani s hranilnimi knjižicami, v katerih je bilo naloženih 20 K.

*** Novi davki.** Kakor izvemo iz verodostojnega vira, misli osrednja vlada upeljati nove davke, tako davek na užgalice, ki bo kmalu objavljen; povišale se bodo pristojbine pri sodniji, pri zavarovanjih, pri tovornih listih. Misli se nadalje na povišanje davka od železniških kart in na reformo pristojbinske skale. Tudi pristojbinski ekvivalent se bo zvišal. Nadalje se vpelje davek na dedščine. Pri zemljiškem davku se namerava samo doslej dovoljena 15% olajšava zopet črtati. Ker se je mislilo tudi na vinski davek, sta dr. Susteršič in dr. Korošec že pred mesecem na Dunaju pri pristojnih faktorjih govorila v smislu naših vinogradnikov, kakor se vidi, z uspehom.

*** Kmetijska družba.** Osrednji odbor štajerske c. kr. kmetijske družbe v Gradcu bo potom kmetijskih podružnic oddaljal posest ikom otrobe iz državnih mlinov. Živnoorejci naj vložijo prošnje pot m kmetijskih podružnic najpozneje do 16. vsakega meseca. — Letos se bodo oddajali tudi plemenski merjasci. Prošnjiki za te plemenske merjasečke morajo predložiti pravilno izpolnjene obveznice, katere se dobijo pri okrajnem odboru, kakor tudi pri kmetijskih podružnicah, potom podružničnih načelnikov ali okrajnega odbora osrednjemu odboru in obenem vplačat znesek 30 K za vsakega merjasečka. Prošnje se naj takoj vložijo pri kmetijskih podružnicah ali okrajnih odborih. — Nadalje se bodo oddajali pri Kmetijski družbi o vni koroške zelandске pasme. Prošnje se vlagajo pri okrajnih odborih ali kmetijskih podružnicah do 15. maja. — Rusko laneno seme bo oddajala Kmetijska družba v Gradcu letos za ceno 52 vi arjev za kilogram. Naročila se sprejemajo le prot gotovemu plačilu. Denar in naročila se naj pošle na naslov: C. k. Kmetijska družba, Gradec, Landhausgasse št. 12.

*** Brezplačna oddaja trt iz državnega nasada v Dvoru nad Smarjem pri Jelšah.** Spomladi leta 1915 se bodo oddajale iz državnega hitridnega nasada v Dvoru pri Smarju male in ožine trt ih podlag, ki se v tem nasadu gojijo v poskusne namene in sicer v prvi vrsti ključice in korenjake brezplačno. Posameznikom se more dovoliti, dokler bo trsje na razpolago, do 200 ključic, oziroma do 100 korenjakov po edinih vrst. Trt se bodo oddale le takim prošnikom, ki se zavežejo, da bodo podeljene jim podlage posadili v novo rigolano zemljo in sicer vsako vrsto za se (ne pomešane med seboj ali pa z drugimi trtami). Prošnje, ki vsebujejo to zavezo in katerim je pridjat vzorec zemlje (20 do 30 gramov) vinograda, kjer se namerava podlage saditi, je poslati c. k. vinarskemu nadzorniku gospodu Francu Matiašič v Gradcu, namestništvo, Burggasse.

*** Skrbimo za zelenjavo!** Žensko pomožno vojno društvo je izdalo oklic: Letošnjo pomlad ne bomo dobili na trg zelenjave iz drugih krajev. To se bo poznalo. Naše zaloge riža, stročja in drugih konserv bodo pošle. Zato je dolžnost vsakega, ki ima kaj zelenjave, da skrbi za zgodnjo zelenjavo, tako bo pomagal drugim, ker bo več na trgu in imel bo sam živež, ki bo prišel silno prav v tej draginji. Porabite torej le vsako grečo in vsak prostor za zelenjavo. V toplih, mlačnih in mrzlih gredah ali zabojih se nasadi zdaj lahko karfiola, kolerabce, ohrovt, solata, redkvica in poletna endivija. Koncem meseca februarja se seje ali sadi že na prostem korenje, spinaja, peteršilj, črni koren, čebula. Grah vsadiš lahko že koncem januarja v zabojčkih, bodisi v kuhinji, veži ali svetli kleti, zaprti gredi in presadiš marca meseca na prost: marca presadiš lahko že karfiolo, zelje in ohrovt. Krompir, ki ga potakneš v toplo gredo in presadiš ali pustiš v gredi, bo tudi prej dozorel. Bolj na veliko si priskrbiš lahko zelenjavo (v kritih in mrzlih gredah, in marsikatera gospodinja bo dosegla že z majhnimi stroški lepe uspehe. Zbij preprosto par desek za okvir, za pokritje zadostuje staro okno, ali zbij par remeljev in pokrij s papirjem, namazanim z oljem, noter deni dovolj konjskega in kravjega gnoja in topla greda je gotova. Ako bomo imeli zgodaj in dovolj zelenjave, ne bomo pogrešali v taki meri kruha in mesa. — Dobro bi bilo, ako bi se o takih važnih predmetih govorilo v naših izobraževalnih društvih.

*** Zaradi galice.** Ker nimamo v Avstriji dovolj bakra in ga moramo uvažati, za to se je bilo bati, da

bo letos zmanjkalo bakrenega vitrijola. Vsled mnogoštevilnih vprašanj odgovarjamo, da so naši poslanci pravočasno opozorili vlado na to pomanjkanje. Že meseca januarja sta poslancema dr. Korošec in dr. K. Verstovšek bila radi te zadeve v poljedelskem ministrstvu. V Ustju nad Labo je izgotovljenega mnogo bakrenega vitrijola, katerega pa je vojaška uprava zaradi dobave bakra zajela. Posredovanje poljedelskega ministrstva pri vojaški upravi je bilo težavnejše doseči, ker je poročevalec za vinogradništvo dvorni svetnik Portele zagovornik perocida, o katerem pa drugi pravijo, da ni mnogo vreden. Kakor slišimo, je vojna uprava voljga ugoditi željam vinogradništva.

*** Najvišje cene za prašiče na Dunaju.** Nižje-avstrijsko namestništvo je uvedlo na dunajskem trgu najvišje cene za prašiče in sicer 1.60 K do 2.50 K za nemške, 2 K do 2.90 K za angleške, 1.40 K do 2 K za slabovrstne prašiče.

*** Svinjski sejni na Dunaju.** Na svinjski sejem na Dunaju dne 5. februarja se je pripeljalo 10.200 svinj. Prejšnje čase se je navadno pripeljalo na sejem 17.000 do 19.000 svinj. Dunaj rabi na teden 15 tisoč svinj. Cena je pri debelih svinjah v dveh mesecih poskočila od 1.60 K na 2.42 K in pri srednje debelih od 1.60 K na 2.20 K per 1 kg žive teže.

*** Nabava soli.** Iz nekaterih okrajev so dobili poslanci S. K. Z. pritožbe, da je veliko pomanjkanje soli. V iOenu stranke je posredoval odbornik dr. K. Verstovšek pri c. kr. namestniji, poljedelskem ministrstvu in upravi soli v Ausseeju, da se na Spodnje-Štajersko hitro odpošlje nujno potrebna sol. Obljubil se je na merodajnem mestu, da se bo de hitro temu ustreglo. Sol je na potu. Pravi se, da je premalo delavcev v solinah; na drugi strani pa je uprava začetkoma zalagala s preveliko množino nekatere pokrajine, tako da je izostal izvoz za malo oddaljene kraje.

*** Tečaj na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.** Na mariborski vinarski in sadjarski šoli se bosta vršila od dne 1. do dne 13. marca dva tečaja, prvi za posestnike vinogradov, drugi za viničarje. Natančnejše o tem v inseratu.

*** Obrabljeni bankovci po 2 K.** V prometu je sedaj jako mnogo bankovcev po 2 K, med tem ko so srebrne krone nekam redke postale, zlatih pa sploh že dolgo ni videti. Med bankovci po 2 K je vse polno že močno obrabljenih. Avstro-ogrska banka sicer še vse zamenja, a ker ta banka ni ravno vsakemu pri rokah, je finančno ministrstvo zaukazalo vsem državnim blagajnam in davkarjem, da morajo tudi ti uradi zamenjavati raztrgane in zamazane bankovce po 2 kroni.

*** Ponarejeni stotaki.** Avstro-ogrska banka razglašala, da so prišli v promet prav spretno ponarejeni stotronski bankovci. Ponarejeni bankovci se spoznajo po tem, da v besedi „Barki“ v madžarskem besedilu ni na „a“ naglasa in da imajo označeno serijo pod 1000 in nad 1282, katerih serij pa banka sploh še ni izdala.

*** Vojni kurat č. g. Vaelav Jastrobnik** je 5. februarja iz Krakova pisal g. prof. dr. Holmju o dušnično naslednjo vsebi o: Da es, ga dan sv. Agde je tukaj dopoldan močno snežilo. Ko sem korajž o mirširal proti severu v garnizijsko bolnico, sem bil ves s slegom pokrit. Moj brat Oswald, četovodja 5. drago skega polka je bil v moskalskem ujetništvu; brat Ivan pa, absolvirat gimnazijast se izobražuje kot enoletni prostovoljec v oficirski šoli v Gorici ter pride kmalu, kakor mi piše, v Krakov. Tukaj je v raznih bolnicah več ranjenih in bolnih Slovencev. Prosim za slovensko čtivo. — Nekoč sem bil v gr.-kat. cerkvi, kjer naletim na gr.-kat. svečenika, s katerim ste skupaj študirali na Dunaju. On Vas iskreno pozdravlja.

*** „Slovenski Gospodar“** — se je našim črnovojnikom posebno priljubil! Franc Valant, doma iz Gorice pri Račjem, piše svoji ženi iz Kanfanarja v Istri, kjer opravlja črnovojniško službo: Draga žena! Ko boš šla kaj v Maribor, naroči mi „Slovenskega Gospodarja“, ker tukaj smo sami pošteni katoliški misleči slovenski možje, ki bi radi čitali domače novice. Za nas tukaj ni posebne nevarnosti! Le če bi sovrag prišel po morju, bi trebalo večje pozornosti! Mi slovenski črnovojniki mu bomo že pokazali, da smo dobri strelec in hrabri junaki!

*** Pošteno jim vrnemo.** Rezervni topničar Rud. Filenšek, doma iz Orle vasi pri Braslovčah, piše svojim domačinom z južnega bojišča: Imeli smo tukaj take dneve, da je bolje, da o njih ne izveste. Res mnogo mojih prijateljev se je preselilo v kraj miru in veselja. Ko sms se umikali pred Srbi, smo morali še mnoge reči pustiti na bojišču, da smo lažje prišli čez Savo. A mi bomo Srbom še vse pošteno vrnili! V kratkem jim bomo začeli pošiljati jeklene štrukle v pozdrav. Potem bodo Srbi vedeli, kakšni so slovenski fantje! Krepe roke in živce imamo in bomo strli to gadjo zalego. Kje je moj brat, kje drugi moji prijatelji, sosed Plaskan itd. Ali je tudi v moji ljubi Savinjski dolini tako mrzlo kot tukaj? Velike težave imamo, a vse bomo slovenski vojaki prestali iz ljubezni in zvestobe do cesarja in domovine. Prisrčno pozdrave!

*** Sovražnih krogel se ne bojimo!** Jakob Vindiš, doma iz Leskoveca pri Ptuj, piše med drugim svojim domačinom s severnega bojišča: Sovražne kroge so nam deveta briga. Slovenski vojaki se jih strašimo tako, kot lačni vrabei strošila v prosu. Čim bolj krogle grmijo, tem večje je naše veselje. Pa le

naj donijo in bobnijo kanoni, naj švigajo krogle, enkrat bo že prišel čas, ko bo zadonela trobenta miru!

* **Hindenburg in molitev v domovini.** „Halberstädter Zeitung“ prinaša značilen stavek iz Hindenburgovega pisma svojem. Stavek je kratek, vendar poln vsebine in se glasi: „Na fronti se opaža, če ponehavajo molitve v domovini.“

* **Pegasti tifus na Sp. Štajerskem.** Kakor nam poročajo iz Celja, sta se prigodila dva slučaja pegastega tifusa v Celju, en slučaj pa na Vranskem. V Celju sta obolela na tej bolezni neki uslužbenec južne železnice in njegova sestra, na Vranskem pa baje neki gališki begunec. Raznašalec te bolezni je mrčes. Da se očuvamo te grozne bolezni, je pred vsem treba skrbeti za snago in čistoto. Varovati se je treba vseh vrst uši, bolh in stenje.

Kako se uši plode in uničujejo? Nikdar niso bile uši takoj nobel, kakor so sedaj. Žena vsakega vojaka dobiva pisma o tej nadlogi vojakov, ki ne pokvari le njihove dobre volje, ampak tudi njihovo zdravje. Ne gre za lazico na glavi, ki ima tudi pod čepico vojakov sedaj svoje zavetišče, nadloga je zdaj uš v obleki. Za pobijanje te mučilke dela dr. pl. Provazek nekaj dragocenih nasvetov. Način življenja uši v obleki zahteva posebno zanimanje, ker je ta porazit najnevarnejše prenaševalce najhujše vojne kuge, marogasta tifusa, ki so mu izpostavljene zlasti naše čete na severnem bojišču. Po dosedanjih izkustvih mora doraščena uš v 24 urah dvakrat srkati kri. In najraje jo srka na mestih kože v zatilniku, na hrbtu in ob pasu, kjer se obleka tišči telesa; sicer se pa mudi najraje med nitmi grobo tkanega sukna. Jako občutljiva je za trajno učinkovanje visokih temperatur, pri 35 stopinjah Celzija poginja. Bačica posada zaporedoma 70 do 80 jaje, katerih razvoj potrebuje 2 do 4 dni. Po 15 do 18 dneh so tudi te živati sposobne za razploditev. Pomnoževanje je torej neznanstvo. Jajca imajo več odporne sile, nego doraščene uši. In odpravljajo se najlažje s poževljanjem ali pa v parnih desinfekcijskih aparatih; tudi se more obleko in perilo itd. položiti v sod, na čegar dnu je razlit bencin, kajti tudi bencinove pare uničujejo zalego za po nekoliko urah. Ali za vojake, boreče se ob težavnih okoliščinah, ta sredstva ne prihajajo v poštev; ti potrebujejo sredstva, ki se tudi ob takih okoliščinah lahko rabi, ne da se obleka, perilo in koža mažejo ali onečišča. Taka sredstva so eterična olja, med tem olje eukaliptur, vijolično olje in posebno olje iz sladkega janeža in janežev olje. Priliti je par kapljic v obleko, a život je drgniti z zmesjo janežev olja, ali olja iz sladkega janeža 30 do 40 delov in 70 do 80 delov 96odstotnega alkohola.

* **Trojčke** je poročila Marija Dželalija v Unešiču pri Drnišu v Dalmaciji. Vsi novorojenci so res krepki in zdravi dečki, ki so dobili ime Peter, Simon in Anton. Njih oče je v vojski.

* **Žrtve potresa v Italiji.** Iz Neapolja se poroča, da je zahteval potres v Italiji dne 13. januarja t. l. 44.650 oseb. Popolnoma porušenih je 30 krajev, 15 krajev je pa do dve tretjine porušeni. 200 krajev je tako poškodovanih, da sedaj niso za stanovanja sposobni. Brez strehe, brez obleke in živeža je 60.000 oseb. Pet italijanskih pokrajin je vsled potresa prizadetih.

* **Maribor.** Svete duhovne vaje bodo za ude 3. reda sv. Frančiška v mariborski baziliki, ako le ne pride vmes kak nepričakovan zadržek, od ponedeljka, dne 1. marca, popoldne ob treh, do petka, dne 5. marca 1915, zjutraj. Udeležiti se jih sme vsak, četudi ni v tretjem redu sv. Frančiška.

* **Sv. Lovrenc nad Mariborom.** Dne 4. svečana se je poročil vrl naš pristaša, zaveden Slovenec in sotrudnik naših listov, tržan in veleposesnik g. Jakob Paulič, po domače Sadonik, z vrl mladenko Antonijo Viltušnik. Vrlemu slovenskemu paru želimo pa prav obilo sreče vsi zavedni šentlovenski Slovenci.

* **Sv. Križ nad Mariborom.** Ludovik Nudl, voditelj tukajšnje Marijine družbe, piše č. g. domačemu župniku s severnega bojišča: Zahvaljujem Vam se za knjižico „Krščanski vojak“, katerega me bo tolažila v teh težkih časih, saj nimam tukaj drugega tolažnika, kakor svetinjo Marijine družbe, katero sem si pripel na prsih še na Dunaju. Noč in dan jo imam na prsih. Tukaj je precej snega in je silno težavno spravljati topove naprej. Mnogo naših vojakov je bolnih.

* **Sv. Anton v Slov. gor.** Vkljub slabim razmeram se je dne 31. januarja zbralo zelo veliko občinstvo — okoli 250 oseb — k občnemu zboru našega bralnega društva. Ob enem se je vršil tudi občni zbor odsekov br. društva, Mlad. in Dekl. zveze. Vsled voške so bile težavne volitve v predstojništvo, ker je večje število najdelavnejših udov pri vojakih. Predsednikom bralnega društva je bil izvoljen g. Borko Franc, organist in posestnik, podpredsednik pa je g. Tušak Jožef star. Izvršile so se tudi izpremembe v Dekl. in Mladenški zvezi. Vsem so nam pršle solze v oči, ko se je č. g. kaplan Erhart spominjal v iskrenih besedah prejšnjega podpredsednika Franca Kovačec, ki je umrl junaka smrti za ljubljeno domovino. Stavl nam ga je govornik v vzgled vsem stanovom: očetom, gospodarjem, možem, posebno pa delavcem za izobrazbo in društveni napredek; saj je sedanji razvoj in delovanje bralnega društva njegovo delo. Spominjal se je govornik tudi dolgoletnega tajnika bralnega društva in predsednika Mlad. zveze, kateri je v par urah pozneje odšel k vojakom, povsod znanega in priljubljenega Ljudevita Poljanca, ki je bil z bralnim društvom vedno v najožjem stiku. Tiho in mirno, kakor se

spodobi za tako resni čas, so se razšli, zborovalci vsak na svoj dom z upanjem, da bo mogoče bral. emu društvu kmalu zopet staro delovanje tudi v tem novem letu.

* **Sv. Trojica v Slov. gor.** Hud udarec je zadela vrl družino Ketišev v Brengovi. Umrl je hišni gospodar Franc Ketiš, zvest pristaša naše stranke in neojan prijatelj ter namočnik „Slovenskega Gospodarja“. Njegov sin Kalist Ketiš, ki je bil, kakor je že bralcem „Slovenskega Gospodarja“ znano, rajen na severnem bojišču in je svoje vojne dogodke že opisoval v našem listu, je bil delaven društven organizator. Svetila blagemu očetu Ketišu večna luč!

* **Sv. Križ na Murskem polju.** Dne 26. decembra minulega leta je nemila smrt pokosila zopet mlado življenje in pobrala materi edinega sina, malim otrokom pa prelubega očeta Martina Stajnika iz Logarovec, župnija Sv. Križ pri Ljutomeru. Bil je star komaj 33 let in je služil pri graškem 27. pešpolku. Boje al se je v mnogih vročih bitkah v Galiciji. A vsled večkratnega teževja in mnogih naporov je pa tako oslabil, da je moral zapustiti svoje tovariše vojake in iskati zdravniške pomoči. Zdravili so ga že v raznih bolnišnicah, kakor v Przemyslu, potem v Losoncu na Ogrskem, nazadnje pa v Bolcanu na Tirolskem, kjer je bil več kot štiri tedne. Pa zdravniška več in nobeno zdravilo mu ni nič pomagalo! Dne 26. decembra ga je Vsemogočni poklical k sebi na večno plačilo. Doma žaljujejo za njim njegova dobra mati in štirje mali otroci, ki so zdaj brez očeta in matere, ker mati jim je že umrla dne 5. marca l. 1913. Rajni je bil dobra duša in vrlega značaja; za to so ga ljubili in spoštovali vsi, ki so ga poznali. Naj mu bo lalka tuja zemlja!

* **St. Jurij ob juž. žel.** Umrla je dne 30. pros. Marija Podgoršek, gostilničarka in veleposesnica. Rajna je bila blaga sosedna in skrbna gospodinja. In več kot dvestokrat je pristopila kot krstna botra. Njeki preraz je bil Vsemogočni poklical pred večni stol. Bila je komaj 48 let stara. V dolgi mučni bolezni je bila večkrat previdena s sv. zakramenti. Kako je bila rajna s oštrogarji, je pokazal njen veličasten pogreb, ki se je vršil dne 1. svečana ob spremstvu č. g. domačih in teharskih duhovnikov in obilo občinstva iz sosednjih župnij. Bodi ji domača zemlja lalka!

* **Celje.** Slovenski vojak nam piše: Nepozabni nam ostanejo spomini na letošnjo Svečnico, ko smo sle enski vojak v podružnici Sv. Duha pri sv. maši in sto, ili z moškim zborom in popevali Hladnikove masne pesmi. Zelo ojunale so nas pa tudi ravnodušne besede vojne kurta č. g. Kabala.

Celje. Dne 4. t. m. so pripeljali s severnega bojišča 166 ranjencev, med temi 35 težko ranjenih. Težko ranjene so spravili v garnizijsko bolnišnico v novem gimnazijskem poslopju, ostale so pa nastanili deloma v rezervni bolnišnici ljudske šole, deloma pa tudi v garnizijsko bolnišnico v poslopju nove gimnazije.

Zidani Mest. Na tukajšnji železniški postaji so napravili orepčevališče za ranjene vojake in sicer za ranjence, ki pridejo z južnega bojišča.

* **Sevnica ob Savi.** Dne 2. februarja je tukaj umrl g. Mijo Starkl, bivši dolgoletni sevnški župan, načelnik okrajnega zastopa itd. Rajni je bil star 73 let. V Posavju je užival g. Starkl poseben ugled. Bil je mož, ki je ob vsaki priliki pravno pokazal svoje zvesto slovensko srce. Cesar je podelil rajnemu svoječasnemu časti zaslužni križec s krono za zasluge. Pogreba, ki se je vršil dne 4. februarja, se je udeležila ogromna množica ljudstva iz celega Posavja. Iz Kozjega je prihitel na pogreb načelnik tamošnjega okrajnega zastopa č. g. dekan Tomažič. Svetila vrlemu možu večna luč!

* **Pogrešajo se:** Miha Gornjak, tržar pri 47. pešpolku, 8. stotnija, Janez Gornjak, domobranski pešpolk št. 26, 11. stotnija. Če kdo kaj natančnega ve o teh dveh, naj sporoči očetu Mihaelu Gornjak, Sv. Lovrenc nad Mariborom. — Martin Krajnc, hčanterist 47. pešpolka, 15. stotnija, vojna pošta št. 73. Ako kdo ve kaj o njem, kje da se nahaja, naj sporoči ženi Mariji Krajnc, Sv. Jakob v Slov. gor. — Rudolf Krajnc, infanterist 87. pešpolka, 1. stotnija, vojna pošta št. 73. Odmarsiral je iz Celja kot novinec dne 26. oktobra. Prosim njegove tovariše ter sobojevnike, ako ve kateri kaj zanesljivega o njem, da blagovoli to naznani njegovi materi Mariji Krajnc, St. Andraž pri Velenju. — Karol Kresnik, črnovojniški maršbataljon št. 29, 2. stotnija, vojna pošta št. 308. Ako bi kdo kaj vedel o njem, se prosim, da naznani to njegovi ženi Alojziji Kresnik, Podpeč, pošta Leče pri Poljčanah. — Janez Ozmeč, 87. pešpolk, 2. bataljon, 3. stotnija, 1. voj. vojna pošta št. 73. Imenovan je poslal zadnje poročilo svoji ženi pred tremi meseci iz Vipave. Od tega časa ni več glasu o njem. Govorilo se je, da leži kje v bolnišnici. Kdor kaj ve o imenovanem, naj blagovoli naznani ženi Antoniji Ozmeč, posestnici v Vogričevih pri Ljutomeru. — Pavel Toličič, 2. lovski bataljon, 5. stotnija. Če kdo ve kaj o njem, naj to naznani njegovi sestri: Ana Toličič v Hočem Pohorju, pošta Hoče pri Mariboru. — Jurij Osterer, 47. pešpolk, 2. stotnija, kateri se pogreša od meseca oktobra, doma od Sv. Antona v Slov. gor. Mogoče je, da zna kateri njegovih tovarišev, kaj se je z njim zgodilo. Prosimo prav uljudno, naj sporoči njegovemu očetu. Naslov: Ignacij Osterer, posestnik v Brengovi št. 48, pošta Sv. Anton v Slov. gor. — Franc Brečkaj, infanterist pešpolka št. 87, 4. stotnija, vojna pošta št. 73. Odgovor njegovi ženi Matildi Brečkaj v Racerhofu, Krčovina št. 31 pri Mariboru. — Janez Rauter, posestnik iz Planinske vasi, pošta Planina, Spodnje-Štajersko. Služil je pri pešpolku št. 87, 4. stotnija. Dne 15. decembra je prišlo poročilo, da je mrtev. Na vprašanje je pa prišlo od pešpolka št. 87 poročilo, da je neznan za njega. Odgovor prosim, da pošlata na župnijski urad Planina (Štajersko). — Vojak 26. domobranskega pešpolka Jožef Korpnik, doma iz Lok pri Mozirju, 3. poljska stotnija, vojna pošta št. 48, Pristrčno prosim, če kdo ve kaj gotovega o tem fantu, blagovoli naj naznani njegovi materi Anali Korpnik, gostilničarki v Lokah pri Mozirju. — Franc Zitnik, pri domobranskem pešpolku št. 26, 3. stotnija. Če kateri njegovih prijateljev ve kaj za njega, prosimo uljudno, da odgovori na naslov: Marija Zitnik, Ivanj-kovci pri Ormožu. — Konrad Hatt, infanterist 47. pešpolka, 2.

stotnija, vojna pošta št. 73, 3. bataljon. Odgovor se prosim na Marijo Hatt v Počehovi pri Mariboru. — Ciril Zorec od pešpolka št. 87, 1. poljska stotnija, vojna pošta št. 73. Komur je kaj znano o njegovi usodi na bojišču, naj blagovoli naznani Matildi Zorec na Kogu, pošta Sv. Bollenk pri Središču. — Ivan Cvetko, lovski bataljon št. 7, 1. stotnija, vojna pošta št. 73. Kdor kaj ve o njem, naj to sporoči Leopoldu Cvetko, Globoko št. 49 pri Brežicah.

* **Dve potrebni knjiži za sedanjí čas.** Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ima za sedanjí resen čas v zalogi dve važni knji-gi. Prva je molitvenik „Marija Zalostna mati“, posvečena češčenju Matere božje sedem žalosti. Molitvenik je kot nalašč za sv. postni čas, ki se približuje. Knjižica stane z zlato obrezo 2 K, z rdečo obrezo 1.50 K. Po pošti 10 vinarjev več. Druga knjižica, katero toplo priporočamo, je: „Sv. Križev pot za vojni čas in druge primerne molitve.“ To je jako primerna knjižica za sedanje resne čase, ko Bog tepe in skuša ljudstva s strahotivo sibo svetovne vojske. V novi knjižici najdeš na 22 straneh krásne molitve. Na prvem mestu je sv. Križev pot za vojni čas. Na to sledijo razne primerne molitve, n. pr. za cesarja, za domovino, za vojskovodje, za stano-vinost, za zaupanje v božjo pomoč, k sv. Mihaelu, za vojake na bojišču, za ranjene in umirajoče, za sina v vojski, za ljube-ga očeta na bojišču, molitve v prid vojakom, ki so obdarjeni z odpustki, molitve za mir itd. Knjižica se dobi v tiskarni sv. Ci-ri-la v Mariboru. Stane pa 100 komadov skupaj s poštnino vred 7.50 K; 50 komadov skupaj s poštnino vred 4 K; 25 komadov 2 K; 10 komadov s poštnino vred 90 vinarjev. Manj kakor po 10 komadov se po pošti sploh ne bo poslalo, ker so stroški preveliki. Ker je svota malenkostna in se ne izplača pisati računov in denarjev posebej pošiljati, zato se naj denar pošlje naprej in sicer v postnih znamkah v pismu.

* **Stara Novava pri Ljutomeru.** Tombola v korist avstrijskemu Rudečemu križu se vrši v nedeljo, dne 14. februarja v gostilni g. Matija Prelog v Stari Novavi. V ta blagi namen k udeležbi uljudno vabi — občinsko predstojništvo v Stari Novavi.

* **Laporje.** Slovensko katoliško izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 14. februarja, popoldne ob 3. uri, v mečnariji ob-čni zbor.

* **Opločnica.** Kmečka posojilnica v Opločnici bo imela v nedeljo, dne 21. svečana, popoldne po liturgijah, občni zbor po sledečem vspredu: 1. Poročilo odbora o prometu v letu 1914. 2. Volitev odbora. 3. Zvišanje obrestne mere. Pri nezadostnem šte-vilu društvenikov se vrši eno uro pozneje zborovanje pri vsakem številu. — Odbor.

* **St. Jurij ob juž. žel.** Podružnica avstrijskega Rudečega križa priredi na pustno nedeljo veliko veselico v prostorih Kato-liškega doma. Na vspredu je petje, gledališka igra v štirih de-janjih „Zloba in zvestoba.“ Po igri v gostilniških prostorih petje, šaljiva pošta, konfeti in druge zanimivosti. Ves čisti dobiček se nakloni domoljubnim namenom v pomoč za domovino krvavečim vojakom. Domoljubna misel kliče slavno občinstvo k prav mno-gobrojni udeležbi; človekoljubje naj izkaže tudi velika preplačila.

* **Slovenigradeec.** Voditelj okrajnega glavarstva nam je kot predsednik podružnice deželnega in gospejnega društva Rude-čega križa za Štajersko poslal III. izkaz darov za Rudeč križ, ki izkazuje 4988 K. Ta znesek se je zbral po občinah, župnijskih uradih, denarnih zavodih in zasebnikih v slovenjegraškem o-kraju.

* **Laško.** Izobraževalno društvo v Laškem ima v nedeljo, dne 21. februarja 1915, po rani službi božji v prostorih Izobra-ževalnega društva svoj redni občni zbor z navadnim dnevnim redom.

Zadnja poročila, došla v četrtek 4. febr.

Bukovina do reke Sučave zopet naša.

Dunaj, 10. februarja.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Splošni položaj na Poljskem in v zahodni Galiciji je nespremenjen.

Boji v Karpatih se nadaljujejo.

Bukovina je do reke Sučave očiščena s sovražnika, kateri se v begu umika. Z nepopisnim veseljem sprejema vse prebivalstvo prodiranje naših čet.

Pri Gorlicah naskokujejo Rusi z veliko silo.

Gradeec, 11. februarja.

Vojni poročevalce graške „Tagespošte“ pravi, da se boji v izhodnih Beskidih (ozemlje pri Dukla-prelazu) nadaljujejo in so se raztegnili v prostor pri gališkem mestu Norlice. Rusi pritiskajo z velikimi si-lami proti našim postojankam pri Dukla-prelazu, Me-zolaboreu, Palota in Oros-Ruska. (Poslednji trije kra-ji ležijo na ogrski strani Karpatov.)

Uradno nemško poročilo.

Berolin, 10. februarja.

Posamezni boji na izhodno-pruski meji so bili na nekaterih mestih večjega obsega. Njihov potek je povsod redeen.

Na Poljskem zahodno in izhodno od reke Visle ni nobenih sprememb.

Listnica uredništva.

Belevede: Ako začnemo take reči priobčevati, smo preplavljeni. — Vojaska pisma (Slike iz vojne), ki opisujejo proslavo Božiča, radi zastarelosti ne moremo več priobčiti, ker je došlo več pisem, ki opisujejo novejšje boje. Nekatera pisma prinesemo v izvečku, druga pa izročimo „Straži.“ — No-vacerkve v Halozah: Predolga, dragi prijatelj, za to ne mo-remo objaviti. Dopis pa je preoseben. — Ljubno: Dotično po-ročilo smo že v predzadnji številki priobčili. — Logarovci: Hvala lepa! Le večkrat kaj! Šlène novice radi sprejemamo. Pozdrave! — Celje (Ljudska posojilnica): Inserir došel za to številko prepozno. Ali ostane datum prihodnji enaki?

Loterijske številke.

Trst:	58	13	60	6	20.
Gradeec:	49	67	66	46	54.